Vergilius Maro, Publius; Servius [Comm.]; Donatus, Aelius [Comm.]; Landinus, Christophorus [Comm.]; Domitius <de Calderiis> [Comm.]: Opera: Bucolica et Georgica

Nürnberg: Anton Koberger, 1492 Seite 637

Occidit infœlix ne noſtrũ dedecus vfens
Aſpiceret: teucri potiunt̃ corpore & armis:
Excindi ne domos: id rebus defuit vnum:
Perpetiar̃: dextra ne drancis dicta refellã:
Terga dabõ: & turnũ fugiẽtẽ hæc terra videbit
Vſq₃ adeo ne mori miſerũ ẽ: vos o mihi manes
Eſte boni: quoniã ſuperis auerſa voluntas
Sancta ad vos anima atq₃ iſtius inſcia culpæ.
Deſcẽdã magnorũ haud vnq̃ indignus auorũ
Vix ea fatus erat: medios volat ecce per hoſtes
Vectus equo ſpumante ſages aduerſa ſagitta
Saucius ora: ruitq₃ implorans nomine turnũ.
Turne in te ſuprema ſalus: miſerere tuorum.
Fulminat æneas armis: ſummaſq₃ minat̃
Deiecturũ arces italum: excidioq₃ daturum.
Iamq₃ faces ad tecta volant: in te ora latini
In te oculos referunt: muſſat rex ipſe latinus
Quos generos vocet aut q̃ ſeſe ad fœdera flectat
Præterea regina tui fidiſſima dextra
Occidit ipſa ſua: lucemq₃ exterita fugit:
Soli pro portis meſapus: & acer atinas
Suſtentãt aciem: circum hos vtrinq₃ phalanges
Stant denſæ: ſtrictiſq₃ ſeges mucronibus horret
Ferrea: tu currũ deſerto in gramine verſas.
Obſtupuit varia confuſus imagine rerum
Turnus: & obtutu tacito ſtetit: æſtuat ingens
Imo in corde pudor: mixtoq₃ inſania luctu.
Et furiis agitatus amor: & conſcia virtus.

officio ipſaꝝ rem poſuit p̃ virtutẽ dextrã.
Vſq₃ adeo ne mori miſerũ ẽ. Tacite q̃ſti∕
oni occurrit. Supis auerſa volũtas. qa vt
ſupra diximꝰ: donec viuimꝰ curæ ſumus
ſupis diis: poſt mortẽ ad inferos ptinemꝰ
qbus ſe mõ cõmendat. Iſtiꝰ inſcia culpæ.
vel fugæ: qa fuga grãde crimẽ eſt apud vi
rũ fortẽ vel rupti fœderis: vel læſæ religio
nis: a q̃ re ſe dicit eſſe alienũ ꝓpter futura
ſupplicia. Indignꝰ auo. græca figura eſt.
Nos em̃ indignꝰ illa re dicimꝰ cõtra græ∕
ci ανάξιόϲ ξιφανον. id eſt coronæ in∕
dignus. Implorãs nomie turnũ. ex mul∕
tis rebꝰ indicat pturbationẽ ꝙ feſtinãs ve
nit: ꝙ p hoſtes vulneratꝰ: ꝙ Turnũ noie
appellat: nã cõtumelia eſt noie ſupiorẽ vo
care: ſic in geor. Mater cyrene mater: cum
præmiſiſſet te crudelẽ noie dicit: ſicut con∕
tra æolus ad iunonem ait: Tuus o regina
quid optes explorare labor. Turne i te
ſupma ſalus miſerere tuoꝝ. oia q̃ ſupra Iu∕
turna dixerat: oratio iſta diſſoluit. Fulmi
nat æneas armis. exaggeratio ẽ: ſic paulo
poſt: Horrendũq₃ intonat armis. Minat̃
deiectuꝝ arces: qa dixerat: Ex qua ſolo fu
mantia culmina ponã. Muſſat. mõ dubi∕
tat. Præterea regina. qa occurrebat amatã
ꝓ eius ptibus niti. Soli ꝓ portis. Contra
illud: Sũt alii q tecta manu defendere poſ∕
ſunt. Varia cõfuſus imagine rerũ. multi∕
plici nũcio. Et obtutu. varie tacito ſtetit
vultu & obtutꝰ ẽ ꝓprie vultus: quẽ græci
dicũt ϖροϲώϖνο. Pudor ꝓpter illud:
Tu currũ deſerto in gramine verſas. In∕
ſania. qa in hoſtes ferebat̃. Mixto luctu.
ꝓpter amatæ cognitã mortẽ.
CHRI. Et nos. nã hac maxie rõne poſ∕
ſumus æquare hoſtes. Fallis dea. i. q̃uis
dea ſis: nõ tñ decipis. Validiſſima ẽ orõ.
Primo enim demõſtrat ſuũ aduentũ nihil
poſſe cõferre: ſeq₃ venire nõ vt victoriã vi
deat: ſed ipſum victũ. Poſt hæc demõſtrat
dũ æneã fugit i eã incidiſſe ignominiã: vt præſtet illi mori q̃ turpiter viuere. Nã cũ viros excellẽtiſſimos
interfici paſſus ſit: vltimũ dedecus accedit captiuitas vrbis: & ſoceri & vxoris: quæ niſi ſuccurrat i cõſpe∕
ctu ſuo occidẽt. Quid aũt acerbius ſibi accidere põt: q̃ p̃bere facultatẽ & Dranci & reliqs ſuis aduerſariis:
vt iure illũ rep̃hendere poſſint. Quid vero magis ignominioſum q̃ fugere in ea regiõe in q̃ totiẽs victor
euaſerit: & ſe æneã ſupaturũ ſit pollicitus. Sancta ad vos aia q̃ſi dicat: præſtat innocentẽ mori q̃ nocentẽ
viuere. Maximũ autẽ omniũ ſcelerũ viro forti videt̃ turpiter cedere. Vix ea f. iuſtis ratiõibus mouebat̃
ne fugeret: verũ ſi qua i re dubitaſſet p̃nti
caſu & nũcio ſocrꝰ extinctæ cõfirmari po∕
tuit. Imo i corde pudor. validiſſimæ erãt
ſingulæ p ſe huiuſcemodi pturbatões: Pu
dor ne ſibi obiiceret̃ fuga: furor ex idigna
tiõe ꝙ inuictus vinceret̃: luctus ex morte
ſocrus: & amor ex magnitudine in furorẽ
adducens.
SER. Diſcuſſe vmbræ poſtq̃ mentis
caligo diſceſſit: quod ſequentia indicant:
& lux menti addita eſt. Turbidus. ple∕
nus perturbatiõis. Quam eduxerat ipe
quod ei maiorẽ creabat dolorem. Sub
dideratq₃ rotas. quo poſſet trahi ad ea lo∕
ca: quibus hoſtis inſtabat. Quicquid a∕
cerbuꝫ eſt morte pati. aut quicquid mor∕

Vt primũ diſcuſſe vmbræ: & lux reddita mẽti ẽ
Ardentes oculorũ acies ad mœnia torſit
Turbidus: eq₃ rotis magnã reſpexit ad vrbem.
Ecce autẽ flamis inter tabulata volutus
Ad cœlum vndabat vortex: turrinq₃ tenebat:
Turrin compactis trabibus quã edixerat ipſe:
Subdideratq₃ rotas: põteſq₃ inſtruxerat altos.
Iam iam fata ſoror ſuperant. abſiſte morari.
Quo deus & quo dura vocat fortuna ſeq̃mur:
Stat conferre manũ æneæ: ſtat quicquid acerbũ

Morte

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-85/0636
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG